

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ****(1) ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ & ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ – ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ Στατιστική & Αναλογιστικά – Χρηματοοικονομικά Μαθηματικά		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	333-3050	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την παρακολούθηση κι επιτυχή εξέταση του μαθήματος ο φοιτητής /η φοιτήτρια θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύσει σε επί μέρους επιλύσιμα ζητούμενα προβλήματα υπολογιστικής νοημοσύνης • Να χειριστεί σύνολα ετερογενών δεδομένων, σχεδιάζοντας συστήματα υπολογισμού κατάλληλων για μοντελοποίηση αναπαραστάσεων των δεδομένων. • Να αποτυπώσει τη διάρθρωση ενός πλήρους συστήματος Μηχανικής Μάθησης επί οποιουδήποτε συνόλου δεδομένων και να προδιαγράψει τη λειτουργία των επί μέρους υποσυστημάτων του ώστε να εξασφαλίζεται η σχετική συμβατότητα και ορθή λειτουργία τους. • Να υλοποιήσει υπολογιστικά μια τέτοια διάρθρωση. • Να επιλέξει και να προσαρμόσει την κατάλληλη αρχιτεκτονική για την εκάστοτε δομική μονάδα ενός συστήματος Μηχανικής Μάθησης. • Να διαγνώσει τους λόγους για τους οποίους αποτυγχάνει η εκπαίδευση ή η γενίκευση ενός συστήματος Μηχανικής Μάθησης, διακρίνοντας τις περιπτώσεις ελλιπών δεδομένων ή κακώς ορισμένων προβλημάτων από αυτές της ασυμβατότητας δεδομένων και συστήματος Μηχανικής Μάθησης.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Συνδυαστικός και επαγωγικός συλλογισμός • Υλοποίηση επί δεδομένων αφηρημένων εννοιών. • Κατανόηση των ανεπαρκειών θεωρητικών μοντέλων επί πραγματικών προβλημάτων • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό και διεθνές περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- 1) Διατύπωση του εκάστοτε προβλήματος με τη μορφή προβλήματος ταξινόμησης (classification problems, πρόγνωσης (prediction problems) ή απόφασης (decision problems)
- 2) Διαχωρισμός των δεδομένων με βάση τον τρόπο που αναπαρίστανται σχέσεις γειτνιάσής τους:
  - **Αποτιμήσεις ομοιότητας:** αποστάσεις αριθμητικών δεδομένων, μέτρα ομοιότητας κατηγορικών δεδομένων (μέτρα Jaccard, cosine) και ακολουθιών τους (απόσταση Levenshtein).
  - **Μάθηση χωρίς επίβλεψη (unsupervised learning):** αλγόριθμος K-means, αλγόριθμος DBSCAN, ιεραρχική ομαδοποίηση, κανόνες συσχέτισης (association rules).
- 3) Αναπαράσταση των δεδομένων σε κοινό Ευκλείδειο χώρο: νευρωνικά δίκτυα αυτοκωδικοποίησης (autoencoders), δίκτυα Kohonen, multidimensional scaling - αλγόριθμος Isomap, αλγόριθμος t-SNE, τοπικές γραμμικές αναπαραστάσεις (LLE), ιδιοσυναρτήσεις της Hessian, ενδογενής διάσταση των δεδομένων
- 4) Επιλογή του κατάλληλου μοντέλου με βάση το πρόβλημα (classification / regression/decision)
  - **Μοντέλα διαχωρισμού:** Δέντρα απόφασης (decision trees), προβλήματα ταξινόμησης (classification problems), μάθηση κατά Bayes.
  - **Οικουμενικά μοντέλα συναρτήσεων:** α) Η ύπαρξη μετασχηματισμού γραμμικοποίησης, β) Ελεύθερη η διάσταση του μετασχηματισμού, γ) Ελεύθερο το πλήθος των επάλληλων μετασχηματισμών.
  - **Νευρωνικά Δίκτυα (Neural Networks)** βασικές έννοιες και αρχιτεκτονικές τεχνητών νευρωνικών δικτύων (ΤΝΔ) (πρόσθια τροφοδότηση - feed forward, οπίσθια τροφοδότηση - feed backward, ανατροφοδότηση – δίκτυα Hopfield), συναρτήσεις ενεργοποίησης, εκπαίδευση Perceptron, μάθηση με οπισθοδιάδοση σφάλματος (Backpropagation).
  - **Μάθηση Τελεστών – Βαθιά Μάθηση (Deep Learning)** Συνελκτικά Δίκτυα (CNN), Συνελκτικά Δίκτυα επί Γράφων (GNN), συνεκπαίδευση δικτύου αναπαράστασης και παλινδρόμησης, ανταγωνιστική εκπαίδευση (GAN)
- 5) Αξιολόγηση του μοντέλου και επεξηγησιμότητα
  - **Αξιολόγηση Μοντέλων και Επικύρωση:** μέθοδος διασταυρούμενης επικύρωσης (cross validation), μέθοδοι αναζήτησης πλέγματος (grid search) για επιλογή αλγορίθμου και υπερ-παραμέτρων (Hyperparameter tuning and model selection), μέτρα απόδοσης (performance measures).
  - **Επεξηγησιμότητα:** τοπική (Local interpretable model-agnostic explanation, DeepLIFT, Shapley values), ολική (Integrated gradients)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Σύγχρονη και Ασύγχρονη Εξ αποστάσεως διδασκαλία.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω της πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης eclass και email. • Ανάρτηση υλικού του μαθήματος στην πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης eclass. 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας

		Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Εργασίες – Projects – Εργαστήρια	60
	Αυτοτελής μελέτη	54
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών πραγματοποιείται μέσω γραπτής/προφορικής εξέτασης η οποία περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, και επίλυση προβλημάτων καθώς και με την ανάθεση και παρουσίαση εργασιών.</p> <p>Οι φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες εξετάζονται προφορικά.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία (Αγγλική και Ελληνική):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Christopher M. Bishop, “Pattern Recognition and Machine Learning” • Charu C. Aggarwal, “Neural Networks and Deep Learning” • Michael M. Bronstein, Joan Bruna, Taco Cohen, Petar Veličković, “Geometric Deep Learning” <p>- Συναφή επιστημονικά περιοδικά</p> <ul style="list-style-type: none"> • Journal of Machine Learning Research • IEEE Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence • IEEE Transactions on Neural Networks and Learning Systems • Neural Networks • Machine Learning • Nature Machine Intelligence
--

